

Kuiskauksia keskiajalta

Mila Teräs: *Pimeän taivaan kilta*
Otava 2008.

Mila Teräs on kirjoittanut erittäin monimuotoisen romaanin, jossa yhdistyvät realistiset, historialliset ja fantastiset ainekset. Kertomuksen ytimessä ovat nuoret historian opiskelijat, jotka perustavat keskiaikaseuran. Pimeän taivaan kilta kuljettaa heitä historian hämäriin kerta kerralta yhtä enemmän. Tapaamisissa valmistetaan keskiajalla tehtyä ruokaa ja vaatteita, sekä tutustutaan keskiajan elämään. Nykyajasta kertovan tarinan rinnalla kulkee keskiaikaan sijoittuva, nuoren piikatyttö Valpurin elämää kuvaava kertomus.

Kertomus soljuu eteenpäin vieden lukijan mukanaan. Nykyajan Turkuun sijoittuvan tarinan pääkertojana toimii Sella. Muut henkilöhahmot rakentuvat Sellan havaintojen kautta. Valpurista kertovat jaksot rakentuvat kaikkitietävän kertojan varaan. On kiinnostavaa havainnoida kuinka eheä kokonaisuus erilaisia kerrontatekniikoita yhdistämällä voidaan rakentaa. Paikoin nämä kaksi tarinalinjaa tuntuvat paikoin unenomaisella tavalla hipaisevan toisiaan.

Tarinan kaksoiskerrontarakenne on kiehtova myös siksi, että kahden eri ajasta kertovan tarinalinjan myötä kulttuurin muutokset korostuvat. Etenkin se, kuinka eri tavoin keskiajalla elämään ja sairauksiin suhtauduttiin. On yhtä aikaa kiinnostavaa sekä ahdistavaa havainnoida keskiajan maailmaa ja uskomuksia, jotka vaikuttivat ihmisten elämiin hyvin paljon.

Nykyajassa sairastumista kuvataan Sellan ja tämän poikaystävän Jonnin välisen vaikean suhteen kautta. Tapa jolla Jonnin sairastumista kuvataan on yhtä aikaa hyvin realistinen, hämmentävä ja kirpaiseva. Sella on vaikean paikan edessä. Mitä tehdä, kun tärkeä ihminen on selvästi sairas, mutta mistään ei tunnu saavan apua. Kuinka pitkälle Sellan täytyy mennä ja Sella voi mennä halutessaan huolehtia Jonnista?

Välillä Valpurin tarinan yhteys nykyaikaan mietitytti, mutta maltoin onneksi lukea loppuun asti. Loppuratkaisu oli kiinnostava, ja sen perusteella koko tarinaa voisi havainnoida myös postmodernistisena.

Taustatyön määrä, joka kirjaa varten on tehty, teki vaikutuksen.

Maria Loikkanen